

ОБРАЗОВАТЕЛНА ПОЛИТИКА НА ЕС - ЕВРОПЕЙСКОТО ИЗМЕРЕНИЕ

На сесията в Лисабон (март 2000 г.)ⁱ Европейският съвет зададе *стратегическата цел за 2010 година*: Европейският съюз да се превърне в най-конкурентно способното и динамично, базирано на знание, икономическо пространство в света; такова икономическо пространство, което може да гарантира както дългосрочен икономически растеж с повече и по-добри работни места, така и по-голямо социално единство. Европейският съвет изтъкна, че подобна промяна изисква не само основно преструктуриране на европейската икономика, но и една амбициозна програма за модернизиране на социалната защита и образователната система.

Главен приоритет във връзка с осъществяването на Лисабонския процес е въвеждането на **европейското измерение** в образованието, заложено още в чл.149 от Договора за основаване на ЕОⁱⁱ. Заложено като главен приоритет, европейското измерение и мерките, свързани с неговото въвеждане в образователния процес, заемат ключово място в европейската политика в сферата на образованието.

През февруари 2002 г. Съветът и Комисията по образование към ЕС представи *„Детайлизирана работна програма за осъществяване на целите на общото и професионално образование в Европа”*ⁱⁱⁱ. Програмата дефинира основните цели в образователната политика до 2010 г., очертавайки конкретни подцели, теми и инструменти за тяхното осъществяване. Сред тях ключово място заема европейското измерение^{iv}.

През месец март 2002 г. Европейският съвет (Барселона)^v прие *Програмата*, като същевременно призова към общо четири допълнителни мерки в сферата на образованието, сред които **„насърчаване на европейското измерение в образованието и неговото интегриране, до 2004 г., към основните умения на учениците”**^{vi}.

Важна част от приетата *Програма* е активното включване в изпълнението ѝ на страните-кандидатки за членство, като изрично е подчертана необходимостта от участие на бъдещите членки. Посветена на това участие бе проведената през лятото на 2002 г. в Братислава *VI Конференция на европейските министри на образованието* под надслов *„Образованието през новия век”*^{vii}. Конференция през 2003 г. се проведе в края на месец юни в Никозия и бе посветена на обучението на учители във връзка с качеството на образование и респ. квалификацията на преподавателите по отношение преподаването на европейската проблематика, тъй като официалната европейска политиката е насочена към обхванато застъпване на европейското измерение в учебните програми.

Върху европейското измерение - по отношение на средното образование - акцентира и *Копенхагенската декларация*^{viii} на европейските министри на образованието – приета от Европейски съвет^{ix} през декември 2002 г., очертавайки неговото приоритетно място и роля за Обединена Европа и подчертавайки отново необходимостта от включване на страните-кандидат членки в този процес.

Не на последно място следва да се отбележи, че европейското измерение е важна част и от Бялата книга на Европейската комисия за младежта^x, където то е определено като необходимо за всички млади хора знание.

БЕЛЕЖКИ:

ⁱ Заключение на Председателството, Европейски съвет (Лисабон), 23-24 март 2000
(*Presidency Conclusions, Lisbon European Council, 23 and 24 march 2000*)

http://europa.eu.int/european_council/conclusions/index_en.htm

ⁱⁱ "2. Community action shall be aimed at: - developing the European dimension in education", Chapter 3 – Education, vocational training and youth, Article 149 (ex Article 126),

в: *Treaty establishing the European community*

<http://europa.eu.int/abc/obj/treaties/en/entoc05.htm>

<http://europa.eu.int/eur-lex/en/treaties/selected/livre233.html>

ⁱⁱⁱ Съвет на Европейския съюз, *Детайлизирана работна програма за осъществяване на целите на общото и професионално образование в Европа*, Брюксел, 20 февруари 2002

(*Council of the European Union, Detailed work programme on the follow-up of the objectives of education and training systems in Europe, Brussels, 20 February 2002, 6365/02, EDUC 27*)

http://europa.eu.int/comm/education/doc/official/keydoc/2002/progobj_en.pdf

^{iv} Key issues- "4. Promotion of the European dimension of teaching and training", в: *Detailed work programme*

^v Заключение на Председателството, Европейски съвет (Барселона), 15-16 март 2002

(*Presidency Conclusions, Barcelona European Council 15 and 16 March 2002*)

http://europa.eu.int/european_council/conclusions/index_en.htm

^{vi} "44. The European Council calls for further action in this field: - to promote the European dimension in education and its integration into pupils' basic skills by 2004",

в: *Presidency Conclusions, Barcelona European Council 15 and 16 March 2002, Part I-44*

(Заключения на Председателството, Европейски съвет (Барселона), 15-16 март 2002, част I-т.44)

^{vii} VI CONFERENCE OF EUROPEAN MINISTERS OF EDUCATION "EDUCATION IN THE NEW MILLENIUM", Bratislava, Slovak Republic 16-18 June 2002, FINAL COMMUNIQUE

^{viii} "The Copenhagen Declaration" - Declaration of the European Ministers of Vocational Education and Training, and the European Commission, convened in Copenhagen on 29 and 30 November 2002, on enhanced European cooperation in vocational education and training

http://europa.eu.int/comm/education/copenhagen/copenhagen_declaration_en.pdf

^{ix} "ACKNOWLEDGES that priority should be given to the following:

European dimension

- Strengthening the European dimension in vocational education and training with the aim of improving closer cooperation in order to facilitate and promote mobility and the development of interinstitutional cooperation, partnerships and other transnational initiatives, all in order to raise the profile of the European education and training area in an international context so that Europe will be recognised as a worldwide reference for learners. "

в: *COUNCIL RESOLUTION of 19 December 2002 on the promotion of enhanced European cooperation in vocational education and training (2003/C 13/02)*

http://europa.eu.int/eur-lex/pri/en/oj/dat/2003/c_013/c_01320030118en00020004.pdf

^x EUROPEAN COMMISSION WHITE PAPER A NEW IMPETUS FOR EUROPEAN YOUTH

Brussels, 21.11.2001, COM(2001) 681 final

http://europa.eu.int/comm/youth/whitepaper/index_en.html